

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy óra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyiltér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu

1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Negyven éve

annak, hogy Turóczy Mózes meghalt. Hűséges segítőtársa volt az ágyuöntő Gábor Áronnak, aki azon a nevezetes széki gyűlésen, mikor a székelyek le akarták tenni a fegyvert kellő felszerelés hiányában, közbekiáltott.

Ezek a szavak akkor robbantani tudtak, másnap Eresteghinnél már dörrent is az első ágyu. Aztán jöttek a sürgős napok, kormos emberek, égő arcú fiatalok között a két öntőmester vezette a munkát a postával szemben levő kis házban.

Ma már tiszta távolságban van ez a kép, az idő kikristályosította a kisváros nagyjainak arcát s úgy gondolhatunk rájuk, mint egy letűnt világ heroszaira. Elfogultság nélkül. Talán még azt is kikapcsolhatjuk, hogy ágyut öntöttek. A Turóczy Mózesek képe már a nagy emberek fényes kódébe burkolózott s a vállalkozást, a lelkes munkát jelképezi.

Az a két kormos ember dolgozott, alkotott és vezetett. Munkájukkal ideálok lettek.

Talán soha sem volt olyan nagy szükségünk ideálokra, követendő példákra, mint most, mikor a bomlasztás minden téren megindult, baktériumai szaporodnak és sötétben bujkálva elrontják azt a keveset is, amit évszázadok alatt elértünk.

Ezekkel a titkos dolgozókkal szemben kellene a vezetők, akik olyan lelkesedéssel tudnak dolgozni, mint a Turóczy Mózesek tudtak. Nem vaságyuk öntésével, hanem a beesület, a tudomány fegyverével vértézve népüket. Vezetők, akik megkezdénék a fárasztó, de áldásos falumunkát, akik kivennék a székely kezéből a bicskát, a pálinkás üveget.

Ennek a megyének a lakóssága a múlt évben annyit költött pálinkára, hogy annak az összegnek tizenöt százalékából többezerkötetes könyvtárt lehetett volna felállítani. Nyolcvanöt százalék ugyanis maradt volna még szeszre.

Valamelyik Bihor-megyei községben, ahol szintén veszedelmes méreteket öltött az alkoholfogyasztás, néhányan összefogtak s egy szegységi táblát akasztottak a község háza oldalára. A táblán pedig mindenkinek könyörtelenül megjelent a neve, akit részegen láttak. Akár éjjel, akár nappal. És riport számol be az eredményről. Három hónap alatt csaknem felére apadt az alkoholfogyasztás abban a faluban.

Vajon nem lehetne ezt a szokást nálunk is meghonosítani?

Fürdőink ápolatlanok, senki sem törődik velük. Természeti szépségeink évről-évre magányosan várják az új

Lemondott és újjáalakult az osztrák kormány

Május 16.

A hetek óta tartó osztrák belpolitikai feszültség az elmúlt éjszaka új fejezethez érkezett: Schuschnigg kancellár beadta a maga és kormánya lemondását. Az elnök az új osztrák kormány összeállítását újra Schuschnigg-ra bízta, aki vállalta a megbízást és ma délelőttre már benyújtotta az új kormány névsorát.

Az új kormányban a külügyi- és honvédelmi tárcát Schuschnigg vezeti és egyelőre

a földművelési tárcát is. Alkancellár báró Bernberg.

Az új kormányból kimaradt Starhemberg herceg, volt alkancellár, miután Schuschnigg és Starhemberg közötti együttműködés az utóbbi időben teljesen elhidegült.

Schuschnigg kancellár ma délelőtt táviratot küldött a Ducenak és Gömbös magyar miniszterelnöknek, akiket biztosított az együttműködéséről a római egyneműség alapján.

Háromévi határidőt és hatvan százalékos kvótát követel a kényszeregyezségeknek a Nemzeti Bank

A javaslat szokatlan szigorral kezeli a fizetésképtelen adósokat

Május 16.

A jegybank kormányzója a pénzügyminiszterrel bizottságot delegált, amelynek az a feladata, hogy a hitelezési újjászervezése érdekében teendő intézkedésekre nézve javaslatot tegyen.

Ez a bizottság most készítette el annak a javaslatnak a végleges szövegét, amelyet a jelenlegi kényszeregyezségi törvény módosítására nézve a kormánynak fognak előterjeszteni. Ebben a javaslatban a jegybank a törvény igen erőteljes megszigorítását kéri. Így az ötéves kvótafizetési határidőnek oly megszorítását követelik, hogy legnagyobb határidő három év legyen. Azonban ez is csak abban az esetben, ha az adós fél kényszeregyezségi ajánlatában a legkedvezőbb fizetési feltételeket ajánlja fel hitelezői részére. Abban az esetben, ha a felajánlott kvóta legalább száz százalékos, akkor az adósnak jogában van három évi fizetési időtartamot igénybe venni. Amennyiben a kvóta legalább nyolcvan százalékos, akkor az adósnak két évi fizetési haladékra van joga.

Ha a felajánlott kvóta a nyolcvan szá-

zalékos sem éri el, akkor ezt egy éven belül kell hitelezőinek kifizetnie.

A kvóta azonban semmi körülmények között sem lehet hatvan százalékosnál kisebb.

Ujítás az a terv is, hogy a kényszeregyezségi és csődtörvényt egy egységes törvénybe vonják össze, tehát a két kérdést ugyanaz a törvény fogja szabályozni. A csődeljárás jelenlegi rendszerével szintén elégedetlen a bizottság. Így követeli a csődszerű csődönkívüli moratorium rendszerének megszüntetését.

Amint a fentebbiekből is kitűnik, az új javaslatok szokatlan szigorral kezelik a legtöbbszor önhibáján kívül fizetési zavarokba kerülő adósságot. A tapasztalat eddig azt igazolta, hogy a kényszeregyezségi eljárás túlzott megszigorítása nem volt célravezető a hitelezők érdekében sem, mivel az adós tönkretétele a hitelező érdekeivel is ellenkezik.

— Gömbös szabadságon. Budapestről jelentik: Gömbös magyar miniszterelnök kormányzói engedéllyel háromheti pihenő szabadságra utazott. Szabadságát Balaton-füreden fogja tölteni.

telet ahelyett, hogy pénzt adnának, megélhetést a népnek. Egészen kihalt a székelységből a vállalkozási kedv, a kezdeményező szellem? Közös munkával, apró lejekből összegyűjtött tőkével miért nem szervezi meg valaki idegenforgalmunkat? Hivatalos tényezőinktől annál a semminél is kevesebbet várhatunk, amit eddig tettek ezen a téren. De a magánvállalkozás, ha életrevaló ötleten alapul, ügyes üzleti érzékkel sokat tehetne.

Nagy idők szülik a nagy embereket, — így tanították eddig. Pedig nagy emberek teremtik a nagy időket. Nem a nagy napoleoni idők születték Napoleont, hanem ő idézte elő az időket.

A nagy emberek, vezetők példája parancsoló erejű. Dolgozni kell, arra mozdít a szükség, az éhez, beteg gyermekek tömege s az élet, amelyet beleoltott a természet mindenkébe, az élet-akarattal együtt. A székelységgel kap-

csolatban sokat hangoztatják mindenütt a legendás élni akarást, leleményességet, hasznosítható ravaszságot, a kiváló ötleteket. Úgy látszik azonban, hogy kevesen vannak, akik ezeket a jó tulajdonságokat gyakorlati értékeké tudnák változtatni s azok a kevesek is — félreállanak a munka mellől.

Az erők elpocsékolódnak „harag-szomrád” játékokkal, sértődésekkel és oktalanságokkal.

Pedig itt a füstös, kormos arcú székely példája, aki egy másik lelkes székely oldalán, — bár anyagi érdeke nem húzta, — odaállott a kemence mellé, régi üstöket, harangokat, ólmokat beolvasztani. Szorgalmát, munkáját, tehetségét nem rejtette a semmittevés, üres beszéd és „úgy sem érdemes” jelszóval a keserű csalódottság vékája alá.

Vajon lesz-e akaratunk, kiásni magunkat az erkölcsi és gazdasági romlásból?

d. i.

A háboru áldásaiból

Külföldre szerződött artistának egy Cluj-i karnélküli hadirokkant

„Sajátlábulag” főz, öltözködik, borotválkozik és cimbalmozik Horvát József, akire husz évi nélkülözés után rámosolygott a szerencse

Május 16.

Kávéházból jövet, valósággal belebotlottunk egy rikancsba, aki régi és mindenekelőtt „jó” ismerősünk, mert örökösen uton lévén, sok érdekes dolgot tapasztal és nem egyszer kaptunk már szenzációs minősíthető riportanyagot tőle.

Ó fogott meg...

— Nem tetszik akarni valamilyen érdekes képeket látni? — kiáltott felénk — ép most adom őket postára.

— Miféle képeket?

— Azt ugye lehet így elmagyarázni. Látni kell!

— Alljon meg már egy kicsit. Mutassa!

— Csak akkor, ha velem tetszik jönni, mert nagyon sietek. Itt vannak a képek ebben a borítékban.

A borítékból, amely, mint sebtében végigfutottuk, a „Horvát József, Wien, Hotel Union, Nussdorferstrasse” címzést viselte, egy karnélküli férfi varietésszámoknak is beillő mutatványairól készült fényképfelvételeket húztunk elő.

[Artistának ment a hadirokkant.]

— Ugy-e, hogy érdekesek? — kérdezte ismerősünk.

— Szó se róla — feleltük — de hogyan kerültek magához ezek a felvételek?

— Ajándékba kaptam egy Horvát József nevű hadirokkantól. Itt lakott a Str. Magazieiben. Most Bécsben van. A múlt hét keddjén utazott el. Valami artista ügynökkel ismerkedett össze, az adott az utra pénzt neki.

Azt mondta, hogy gazdag embert csinál Horváthból.

Mert csodás dolgokat tud ez a Jóska, kérem...

Ugy használja a két lábát, mint más a két kezét!

Mit mondjak hirtelen?

Saját maga öltözködik, elkészíti magának a reggelit, ebédet, vacsorát.

Tetszene látni, amikor levest főz, hogy kavaria a rántást a két lábujja közé fogott kanállal!

Fürdőhelyé nyilvánították városunkat

Május 16.

A hivatalos lap közli a miniszteri rendelkezést, mely szerint Tg. Săcuesc, Mercurea Ciuc, Sfântu-Gheorghe és Gheorgheni városok látogatói a CFR vonalain 25 százalékos kedvezményben részesülnek. A kedvezményes utazás május tizenötödikén lép életbe.

Megnyílt a katolikus sajtókiállítás.

Május 16.

XI. Pius pápa tegnap nyitotta meg a Vatikán Városban a katolikus sajtókiállítást, amelyet a Vatikán Állam hivatalos lapjának, az Osservatore Romano-nak 75 éves jubileuma alkalmából rendeztek meg. A pápa megnyitó beszédében kifejtette, hogy mennyire hatalmas méreteket öltöttek a kommunista eszmék és törekvések. A kommunizmus — mondott XI. Pius — nemcsak a katolicizmusnak, hanem egyúttal az egész keresztény kultúrának is leghatalmasabb ellensége.

Leszerelik a villamosmű egyik motorját.

Május 16.

Néhány nap mulva a villamosművek géptermében leszerelik az egyik Diesel-motort és hengerfurásra Braşovba szállítják. Ez a munkát előreláthatólag néhány hetet fog igénybe venni s ez alatt a város áramszükségletét csak egy generátor fogja ellátni. Az üzemvezetőség közlése szerint ezen idő alatt az ipari áramfogyasztást korlátozni fogják.

Erről annak idején pontosan tájékoztatni fogjuk olvasóinkat.

Előbb persze tüzet rak. Mindent a két lábával. Saját maga borotválkozik is.

— Borotválkozik?

— Amint a fényképen is látható, — mondja, miközben kihuz egyet a kezeiben tartott felvételek közül.

[Borotva két lábujj között.]

Semmi kétség, Horvát József, amint a fénykép mutatja, valóban „sajátlábulag” borotválkozik. Még pedig nem is zsilettel, hanem késsel. Veszélyes dolog lehet...

Egészen előregörnyed, miközben borotvát fogó jobb lábát egy gumiember ügyességével arcához emeli. Ballábának két ujjá között a borotva-pamacsot tartja.

— Egészen hihetetlen! — szóiunk aztán.

— Pedig így van — erősködik a rikancs, — most színpadon is be fogja mutatni, hogy mi mindent tud. Nem is csoda tulajdonképpen. Volt ideje megtanulni... 1916-ban amputálták a két kezét. Husz év óta van lábaira utalva. Sose nősült meg, szülei rég nem élnek, kénytelen volt mindent maga végezni. Most irt nekem Bécsből, hogy küldjem el ezeket a képeket, mert szüksége van rájuk. Be akarják tenni az ottani lapokba. Pedig ajándékba adta...

[Cimbalmozik is.]

Végignézzük sebtében a páratlanul érdekes fényképeket.

Van Horváthról olyan felvétel is, amelyiken egy mosdótól előtt ül és fogait mossa. Szabályszerűen, csak jobbkeze helyett jobb lábát használja. Egy másikon cimbalmozik...

Legérdekesebb azonban mégis az a fénykép, amely borotválkozás közben örökösitte meg a hadirokkantat. Az ember hátán végigfut a hideg, amikor a két lábujj között tartott borotvára rápillant.

Kétségtelen, hogy nem mindennapi artista-pályafutás indult el ezzel... Szegény Horvát József, a karnélküli hadirokkant, talán csak most, a fényes külföldi szerződés birtokában ébred rá arra, hogy miért kellett Piavénál pergőtűzbe kerülnie...? (N-s)

Az abesszinek kormányt alakítottak

A négus részt fog venni a június 15-iki népszövetségi tanácsülésen

Május 16.

Olasz kormánykörök nyilatkozata szerint egyelőre nincs szó arról, hogy Itália a Népszövetségből kilépjen. Mussolini csak fel akar hagyni azzal a szoros viszonytal, mely kormány és Genf között volt. Olaszország továbbra is tagja marad a nemzetek szövetségének, de addig, míg a megtorló intézkedéseket teljesen nem likvidálják, csak mint közömbös szemlélő fog résztvenni az üléseken.

Londoni lapjelentések szerint a négus kijelentette, hogy június 15-én személyesen fog résztvenni a népszövetségi ülésen és ott harcolni fog Etiópia függetlenségéért.

Az olaszok által el nem foglalt Goreban új Abesszin kormány alakult, amely elvesztett országa ügyeit próbálja tovább vinni.

(—)

Figyelő.

Amerikában megjelenik egy külön napilap, a New York Times külön kiadása, amely kizárólag és egyedül Rockefeller számára készül. Éppen csak a címe azonos a nagy napilap címével. De a tartalma egészen más! Más szerkesztőség készíti mindennap a lapot, amelyből összesen egy példányt nyomnak, hogy Rockefeller asztalára tegyék.

Mert a kilencvenhatéves John Rockefellernek megtiltottak az orvosok minden izgalmat. Semmit sem szabad hallania, vagy olvasnia, ami hangulatát esetleg kedvezőtlenül befolyásolhatná. A napilapoktól pedig nem lehet kívánni, hogy csak azokat a híreket, táviratokat közöljék a világ minden részéből, amelyek az öreg Rockefeller kedve szerint valók. Így hát a naftakirály számára külön napilap készül. És mert kedvenc lapja a New York Times, hát készítene egy pontosan leutánczott New York Times című lapot, csak némileg eltérő tartalommal.

Rockefeller külön újságja szerint kitört az aranykorszak a világon. A gazdasági krízis régen elmúlt. Eddig sohasem tapasztalt fellendülés következett be. Munkanélküliek nincsenek. És olyan munkások sincsenek, akiknek ne volna saját kis házuk és saját kisautójuk, amelyen reggel a gyárba sietnek. A gyárak előtt reggeltől délutánig ezer meg ezer autó táborozik, a benn dolgozó munkások kocsijai. Külön cikkek foglalkoznak az orvostudomány szenzációs felfedezéseivel. A rák bacillusa már régen felfedezték és többé ebben a borzalmas betegségben senki se hal meg. Aki Rockefeller újságját elolvashatná, olyan boldog világba képzelne magát, amilyenről csak álmodni lehet.

A kilencvenhatéves emberbarát életének utolsó esztendeit így szépítik meg. Rockefeller mindennap elolvashatja álmaitak megvalósulását, mindazt, amiért egész életén keresztül milliókat áldozott. Ennek a külön újságnak a szerkesztője: egy álomgyár. Egy nemeslelkű öregember álmait gyártja, sajnos, nem az egész világ hanem csak Rockefeller számára.

Összeégett egy gyermek a leveses fazékban.

Május 16.

Comandaua furcsa szerencsétlenség történt, melynek csaknem halálos áldozatául esett Kiss András három éves kislány.

Anyja egy nagy fazékban laskát főzött, majd a forró levest levette a tűzhelyről s a padlóra állította hűlni. Egy vigyázatlan pillanatban kislány, aki a közelben játszott, belezuhan a forró folyadékba.

Sikoltására anyja észrevette a balesetet és kiemelte gyermekét a fazékból. A kislány veszélyes égési sebeket szenvedett, állapota súlyos.

LEGUJABB

Váratlanul lemondott a lengyel kormány.

Május 16.

Mai varsói jelentés szerint Kosciolkowsky lengyel miniszterelnök a köztársasági elnökhöz benyújtotta lemondását. A lengyel kormány váratlan lemondását külföldi politikai körökben igen nagy meglepetéssel vették tudomásul. A kormány távozásának belpolitikai okai vannak. Hír szerint a köztársasági elnök kívánságára az újonnan megalakítandó kormányban Kosciolkowsky, a lemondott miniszterelnök a belügyi tárcát fogja vállalni.

Ujjászervezik a kereskedelmi és iparkamarákat

s a törvény szerint szabályozzák azok hatáskörét

Május 16.

A törvénynek a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörére vonatkozó intézkedései nem mutatnak nagyobb eltérést a kereskedelmi és iparkamarák ujjászervezéséről szóló előző törvénnyel szemben. Főbb vonásokban a kereskedelmi és iparkamara hatásköre a következő:

Javaslatokat készít kereskedelmi és ipari ügyekben, vezeti a kereskedelmi és iparkamarák mellett működő cégjegyzőhivatalt, (az ardeali és bucovinai egyéni és társas cégek bejegyzéséhez nem szükséges az ezekben az országrészekben érvényben levő iparengedély), megalkotja a kamarák körletében levő kereskedelmi szokványok szabályzatát, származási igazolványokat ad ki, együttműködik az általános statisztikai

hivatallal, minden évben részletes jelentést készít a kereskedelem és ipar helyzetéről a kamara körletében.

A törvény szerint a kereskedelmi és iparügyi miniszterium jóváhagyásával a Kamarák Szövetségének véleményezése alapján, kereskedelmi és ipari jellegű közszolgálatokat szervezhet meg, a kereskedelem és ipar céljaira szükséges vállalatokat alapíthat, mint kereskedelmi csarnokok, állatvásárok, időszaki mintavásárok, állandó kiállítások, áruvegyelemzések. Ezekon kívül egyedül, vagy az illetékes miniszteriummal együtt kereskedelmi vagy ipari jellegű szakmai iskolát szervezhet meg, saját vagy vállalatai részére ingatlanokat vásárolhat. Előírja a törvény azt is, hogy döntőbírókat is állítson fel.

Hogy fizetik ki az 1921 előtti esedékes nyugdíjakat?

Az erdélyrészi, állami, vármegyei és városi tisztviselők fizetéseit és a nyugdíj intézeti és 10% hozzájárulásokat csak 1921 április hó 1-vel egységesítették az általános törvénynek megfelelően. A jelenleg érvényben levő nyugdíj-törvény szerint a nyugdíjigény megállapítása alkalmával, beszámítható az egységesítést megelőző idő is ha a jogosult tisztviselő a nyugdíjintézet javára befizeti a hátraékos hozzájárulásokat és pedig: 5% az 1918 nov. 30-ig élvezett alap fizetések után.

10% az 1918 dec. 1-től 1921 március 31-ig járó alap fizetések után.

Az 5%-os hozzájárulási járulékok egy összegben előre fizetendők, a 10%-os járulékok levonhatók a nyugdíjból havi részletekben.

A régi szolgálati idő és az élvezett alapfizetések kellő nem igazolása s a nyugdíj-intézeti hozzájárulási járulékok be nem fizetése esetén a tisztviselő, s ha szolgálat közben elhunyt, annak özvegye, ki kívánva annak, hogy a nyugdíjat csupán attól az időtől kezdve számítsák ki, melytől levonták a törvényszerű 10%-os hozzájárulási járulékok. Ennek elkerülése végett célszerű a régi tisztviselő, a míg szolgálatban vannak s lehetőleg minél előbb, igazolják okmányokkal az egységesítést megelőző vagyis 1921 márc. 31-ig teljesített összes szolgálati időt és az alatt élvezett alapfizetéseket, erről az illetékes hatóságtól, a hol jelenleg szolgálatot teljesítenek, kérjenek egy szolgálati bizonyítványt.

E szolgálati bizonyítványt egy bélyegzett kéressel, hivatalos uton terjesszék fel „Casa Generală de Pensuni București” címre, oly kéressel, hogy állapítsák meg a hátralékos nyugdíjintézeti járulékokat, kijelentvén, hogy azokat minél előbb rendezni szándékozik.

A befizetési nyugta gondosan megőrizendő s mikor a nyugdíj igény megállapítására kerül a sor, betérjesztendő. Ily módon a tisztviselők megszabadulnak sok kellemetlenségtől és költséges közbenjárásoktól.

SPORT.

A Târgul-Săcuș-i KSE jólsikerült házi atletikai versenyt rendezett. Ifjúsági számok: 100 m.: 1. Nyáguly 13.8 mp., 2. Péter 14 mp. Súlydobás: 1. Régeni 10.65 m., 2. Somoska 10.30 m., 3. Péter 9.40 m. Diszkosz: 1. Régeni 25.15 m., 2. Somoska 23.80 m., 3. Péter 22.20 m. Távolugrás: 1. Nyáguly 495 cm., 2. Régeni 470 cm., 3. Péter 460 cm. Szenior számok: 3000 m.: 1. Szurd B., 2. Somoska. 100 m.: 1. Turóczy I. 11.8. 2. Sára I. 12. 3. Török 12.3 mp. Diszkosz: 1. Somoska J. 32.20 m., 2. Sára II. 31.60, 3. Balázs 30.12 m. 400 m.: 1. Turóczy I. 58 mp. 2. Szurd 58.8 mp., 3. Nyáguly 63 mp. Távolugrás: 1. Balázs 5.50 m., 2. Turóczy 5.47 mp., 3. Sára I. 5.25 m. 1500 m.: 1. Szurd B. 4.27 mp., 2. Török 4.37 mp. 3. Nyáguly 5.12 mp. Az első kettő ideje jó! Gerely: 1. Szurd 42.61 m., 2. Balázs 40.15 m., 3. Turóczy 37.05 m. Olimpiai staféta: 800, 400, 200, 100 m.: 1 p. 17.2 mp.

Csutak Vilmos 1879—1936.

Megdöbbentő hír terjedt el városunkban csütörtökön, május 14-én: meghalt megyénk székhelyén, Sfântu Gheorghe-n, aznap reggel agyverzés következtében Csutak Vilmos, a Székely Mikó Kollegium rektor-igazgatótanára, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója. A váratlan hír, hogy az életerős, bámulatos energiájú, tevékeny és lelkes vezető férfiú nincs többé, méltán rendítette meg barátait, tisztelőit, ismerőseit. Városunkban alig két hete láttuk utoljára őt, kinek meggyerő, vonzó egyénisége, közvetlen modora sok barátot, tisztelőt szerzett neki.

Csutak Vilmos Zagonban, 1879-ben született, középiskoláit a Székely Mikó Kollegiumban végezte, mindvégig a legjelesebbek egyike volt. Egyetemi tanulmányai után a tanári pályára lépett s 1903 óta volt tanára, 1916 óta igazgatója a Székely Mikó Kollegiumnak, amely alatta érte el virágzásának tetőpontját.

A háboru utáni gazdasági válságban is meg tudta találni módját, hogy a Kollegium fennakadás nélkül teljesítse hivatását, sőt tovább fejlesztette, az imperiumváltozás után kibővítvé előbb tanítónőkepzővel, majd leányközépiskolával. Ez utóbbi új hajlékot kapott, szép palotát, ami szintén az ő buzgó fáradozásainak eredménye.

De ezenkívül, hogy kollegiumáért mindent megtett, a Székely Nemzeti Múzeumnak is ő volt a lelke, vezetője 28 éven át. 1908 nov. 1-én választott meg muzeumörnek, majd később muzeumi igazgatónak s azóta ez intézmény szívéhez nőtt. A múzeum igazgatóválasztmánya által kiadott gyászjelentés így jellemzi őt: „A bölcsőjéből kinőtt múzeum felett a mai új épületbe szállítása óta megfeszített erővel, sokszor igen súlyos viszonyok és nehéz megpróbáltatások között, de a Múzeum érdekei mellett a legválságosabb időkben sokszor egymagában is szilárdan megállva, példaadó hűséggel örködött. Önzetlen munkásságával nevét a Múzeum történetébe kitörő-hetetlenül bevéste. Veszteségünk pótolhatatlan.

Tagja volt az erdélyi református Egyházkerület igazgatótanácsának, tagja volt a Magyar Párt megyei intézőbizottságának és résztvett minden társadalmi és kulturális mozgalomban. A Háromszéki Takarékpénztár felügyelő bizottságának is tagja volt. Haláláról a család a Kollegium előjárósága és tanári kara, valamint a Múzeum igazgatóválasztmánya adtak ki gyászjelentéseket.

Halálát özvegye, Simontfy Mária, két kiskorú gyermeke Csaba és Árpád, továbbá két testvére, sógorai és az egész magyar társadalom gyászolja.

Szombaton, május 16-án temették öríasi részvét mellett a Székely Nemzeti Múzeum előcsarnokából.

Nem frázis, hanem valóság, hogy halála pótolhatatlan veszteség a székelységnek, a magyar kultúrának.

—s—n.

H I R E K.

—1-9-3-6—

Május

16

— Időjárás május 10—16-ig. Hat napon át, csütörtök estig teljesen derült, felhőtlen volt az ég s ez idő alatt a hét elején négy napon át közepes erősségű ÉK szél fújt, amely csütörtökön gyengült el. Csütörtökön naplemente után kezdett borulni az ég s péntekre elborult, ami szombaton is tartott. Pénteken d. u. 1 órakor heves zivatar jött ENy irányból, nagy záporral, közte borsónagyású jéggel. A vilám kétszer lecsapott városunkban, a vilányhálózatba csapott. A zivatar majdnem 2 órán át tartott, a lehullott eső mennyisége 35.4 mm. Erre nagy szükség volt, mert május 6-ika kivételével e hónap nem volt esős a nagy szárazság már főképp a tavaszi vetéseken éreztette káros hatását. A levegő hőmérséklete 14-én érte el a maximumot, 24.3 C°-ot, minimum volt 10-én, 4.9°, heti középhőmérséklet 13.8 C°. A légsúlymérő alacsonyan állott, legmagasabb volt 10-én, 701.5 mm., legkisebb 12-én, 698.4 mm., tehát alig ingadozott e héten. Péntek és szombat szélcsendes nap volt. Szombaton reggel is permetez az eső.

— Ágyúöntő hősök emlékünnepe. A Budapesti lakó székelyek ágyúöntő nagyjaink, Gábor Áron és Turóci Mózes emlékének hódoltak a Turóci Mózes halálának 40-ik évfordulóján, május 13-án. Az emlékünnepeket a Thököly uti református templomban délután 5 órakor tartották istentisztelet keretében. Imát mondott városunk szülötte Nagy Gyula pátkai ref. lelkész és ünnepi beszédet tartott Megyaszai Mihály ercsi ref. pap.

— Elmarad a nótaest. A ma estére hirdetett Korodi-nótaest, melyet a Central kávéházban akartak rendezni, elmarad. A közbejött akadályok miatt meg nem tartható hangversenyt a közeli hetekben, nagyobb keretek között fogják megtartani.

— Junius elsején megkezdődik a köztisztviselők előléptetése. A pénzügyminiszterium közli, hogy a köztisztviselők kinevezése és előléptetése junius elsején megkezdődik. Az ide vonatkozó előkészítő munkálatok már meg is kezdődtek a pénzügyminiszteriumban.

— MENETRENDVÁLTOZÁS. Május 15-ikével a Cfr. vonalain menetrendváltozás történt. A Brețcu—Brașov-i vonalon kevés a változás. Tg. Săcușc-ról indul Brașov felé két vonat: 5⁰⁰ és 15⁰⁰, Sf. Gheorghe-re érkeznek 7¹⁰ és 17²⁰, Brașov-ba 8²⁰, 18²⁰ órakor. Brașovból Tg. Săcușc-re érkeznek: 10⁰⁰, 21¹⁰. A reggel Tg. Săcușc-ról érkező vonathoz csatlakozás van Petru Rareș felé 8³¹ órakor.

— HALÁLOZÁSOK. Vármegyénk egyik tekintélyes és nagyrabecsült székely gazdája: idős dálnoki Hadnagy Gyula földbirtokos élete 79, házassága 46-ik évében május 14-ikén hirtelen elhunyt. Halála előtti napon még városunkban volt és barátai, ismerősei, akik vele elbeszélgettek, gondolták volna-e, hogy a kedves öreg ur másnap már halott lesz. A román impérium előtti időkben tevékeny részt vett a megye társadalmi és politikai közéletében. Mint törvényhatósági és megyebizottsági tag, mindig ott volt a küzdők sorában. Megalapította a falujában, Dálnic-ban a Hangya-szövetkezetet, melynek több évtizeden át elnöke is volt. Halálát, mely meggyeszte nagy részvétet keltett, feleségén Hadnagy Gyuláné született nagynyújtódi Dónáth Lujzán kívül gyermekei: Gyula és István, valamint ezeknek családja, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, szombaton délután volt megható részvéttel. — Nagy részvétet keltett Belani községben és a megyében levő ismerősök között egy fiatal ur asszony: Székely Domokosné szül. Fábíán Heléna, Belani község igazgató-tanítója feleségének váratlan halála. Az alig 30 éves asszonyt férjén kívül két kis gyermeke gyászolja. — Márkos Dénes földbirtokos Gheorghintán életének 71, házasságának 44-ik évében hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetése holnap, vasárnap délután lesz a román kat. egyház szertartása szerint. — Lengyel Károly, Catalina egykori jegyzője 75 éves korában városunkban tegnap hirtelen, szívinfarktusban elhunyt.

Enyhe válasz —

cimen multkor színházi oikkemre egyik helyi lapban megjelent írkára úzenem, hogy az Igazság-szerű durva támadáson kívül, gondolom, más feladatai is vannak a magyar lapoknak. Kár, hogy nélkülözte a közírói nyíltságot és tárgyilagosságot s így nem érdemes vele foglalkozni.

Dávid Iván.

— Kivonják a forgalomból a 100 lejes érmek egy részét. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban Antonescu miniszter elnöke alatt ma értekezlet volt, amelyen arról tárgyaltak, hogy a forgalomban levő 100 lejes érmek egy részét bevonják és azokat az új veretű 50 lejesekkel pótolják.

— Felvétel a Kálvineum hajduböszörményi fiuinternátusába az 1936/37 évre. Ingyenes és kedvezményes helyekre vonatkozó kérések július 5-ig, fizetési helyekre augusztus 1-ig bizonyítványokkal felszerelten küldendők be az intézet igazgatóságához Hajduböszörménybe. Felvehetőek nem református vallású tanulók is. A gimnázium humán jellegű, de a görög helyett a franciát is lehet tanulni. Bővebb tájékoztatást megkeresésre készséggel küld az igazgatóság.

— Ecetet csak zárt palackokban lehet majd forgalomba hozni. A földművelési minisztérium szőlészeti igazgatósága felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy a nemrég megszavazott szőlészeti törvény értelmében a megszavazástól számított három hónap után, az ecetet csak zárt palackokban lehet forgalomba hozni.

— Negyvenezer látogatója volt vasárnap a București-i mintavásárnak. A „București-i Hónap” első vasárnapján óriási tömegek özönlöttek a fővárosba. A vidékről érkezett vonatok zsúfolva voltak úgy, hogy az államvasutak igazgatósága kénytelen volt a forgalomba helyezett vonatok számát növelni. Az autobuszok és villamosok zsúfoltan közlekedtek egész napon keresztül és a kiállítást negyvenezer ember kereste fel.

— Halálos lórúgás. Casin-ban Balogh Gyula kereskedő egy ló úgy megrugta, hogy azonnal meghalt.

— Kidöntött emlékereszttek. Sanzienben az országul mentén sok kőkereszt jelzi azoknak az emléket, akiket veredés közben vagy orozva öltek meg gyilkos kezek. Ezek a magyar felirással ellátott emlékoszlopok nagyrészt mára virradólag ismeretlen tettesek kidöntötték és összetörték. A csendőrség nyomozza az éjszakai rombolókat.

— Karnagy és kántorképző tanfolyam. A Romániai Magyar Dalosszövetség 1936. július 6-tól augusztus 1-ig négyhetes karnagy és kántor továbbképző tanfolyamot rendez. Tantárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, hangszerelésttan, formatan, zenetörténet, esztétika, énekkari gyakorlat, az énektanítás módszere, egyházi ének, liturgia és orgona. A tanfolyamon részt vehetnek a dalárdák karnagyai, az egyházak kántorai, lelkészek, teológusok, tanítójelöltek és mindazok, kik a zenében továbbképzést óhajtanak nyerni. Részvételi díj fejenként 200, (Kettőszáz lej). A tanfolyam hallgatóinak ingyenes ételmezéséről és szállásáról a Dalosszövetség gondoskodik. A tanfolyam szabad óráiban a városban található gyűjteményeket, muzeumokat és gyárakat fogjuk bemutatni. Esetleg kirándulást is fogunk rendezni. Akik a tanfolyamon részt akarnak venni, hogy eziránti szándékukat f. év június hó 8-ig jelentsék be erre a címre: Romániai Magyar Dalosszövetség Cluj, str. Cogălniceanu No. 7.

— UJABB KIÜTÉSES TIFUSZOS MEGBETEGEDÉS. Zalauból jelentik: Pár héttel ezelőtt halálos áldozatot követelt a kiütéses tifusz Odóni községben s ennek következtében a fertőzött falut zárlat alá helyezték. Most Valea lui Mihailról érkezett jelentés a megye főorvosi hivatalhoz, hogy egy határőr katona kiütéses tifuszban megbetegedett. A fertőzött beteget az oradeai kórházba szállították. A megyei főorvos kiadott a községbe, ahol megtette a szükséges intézkedéseket az esetleges további megbetegedések megakadályozására.

*) Dr. Herepei ügyvéd irodáját áthelyezte a református egyház bérpalotájába (Emelet.)

— REPÜLŐBÉLYEGILLETÉK FIZETENDŐ AZ ALKOHOL UTÁN IS. A hivatalos lapban megjelent a repülőbélyeg alkalmazására vonatkozó kiegészítő rendelkezés, amely szerint a pálinka, a borszesz és a gyümölcsökből nyert alkohol minden negyedliteré után ötven bani repülőbélyegilletéket kell fizetni. A cognac, rum, likőr és a különleges pálinkák készítésénél felhasznált alkohol és borszesz literje után a repülőbélyegilleték tíz lej. Azon készlet után, amelyet még nem osztottak szét a kiskereskedelmi forgalom részére, a bélyegilleték készpénzben fizetendő be. A forgalomba kerülő edényekre és üvegekre fel kell jegyezni azután azt a számot, amely alatt a bélyegilletéket a Nemzeti Banknál a repülőalap javára befizették.

Törvények magyar nyelven!

Megjelent és a KOVÁCS-hirlapirodában kapható:

A szakmabeli előkészítésről és az iparok gyakorlásáról szóló törvény ismertetése magyar nyelven. Ára 25 lej.

A munkaszerződésekről szóló törvényekre vonatkozó végrehajtási utasítás ismertetése. Ára 40 lej.

Az új bélyegtörvény táblázata karton lapon. Ára 20 lej.

ÉRTESÍTÉS.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy f. é. május hó 1-től, átvetttem a „Central” (Vigadó) étterem és kávéház helyiségeit. Minden törekvésem arra irányul, hogy a n. é. közönség igényeit a legteljesebb mértékben kielégítsem.

Fő súlyt helyezek a jó konyhára, ugyanis a Küküllő menti és más különböző fajborok tartására. Pontos kiszolgálás. Szolid árak. Állandó zene, frissen csapolt Azugai sör, havi abonoma.

Szives pártfogást kérve vagyok

Teljes tisztelettel:
Belényesi Szabó Zoltán
Sft.-Gheorghe Városi kávéház
volt üzletvezetője.

A MOZI MŰSORA.

Május 16—17-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor

Bál a Savoyban

Alpár Gitta káprázatos filmoperettje Bársony Rózi és Hans Járny-val. Zenéjét szerezte: Ábrahám Pál.

Május 23—24-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor

Shanghai

kelet szépségei és rejtélyei. — Főszereplők: Charles Bayer, Lorella Joung.

Május 27—28-án, szerdán és csütörtökön

Hotel Atlantic

Ani Ondra zenés vigjátéka.

Pünkösöd első és második napján

„SZUDÉNI ÖRJÁRAT.”

Minden alkalommal friss Híradó.

MEGÉRKEZETT

a KOVÁCS-hirlapirodába

2 Lejes

Tolnai

1 Lejes

Déliab

3 Lejes

Színházi élet

No. G. 8009/1935.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică aduc la cunoștință, că în baza deciziei No. G. 8009/1935 a Judecătoriei mixte Târgul-Săucesc în favoarea reclamantului Tóth Ștefan plugar domiciliat în comuna Cernatul de sus repr. prin avocatul Dr. Solyom Miklós din Târgul-Săucesc, pentru încasarea creanței de 724 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Mai 1936, orele 4 p. m. la fața locului în orașul Tg.-Săucesc, Str. Regele Ferdinand No. 42. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 40 de bucați scânduri groase lungi de 3—4 m., 40 de bucați scânduri mai subțiri lungi de 3—4 m., 1 credenț (bucet) vopsit, masa cu flori sculptate, 1 dulap de haine cu oglindă mare, 1 masă de mijloc rotundă și 1 dulap de haine sculptate în valoare de 4800 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare
Târgul-Săucesc, la 4 Mai 1936.

C. Popescu port. del.

No. G. 161/1936.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică, aduc la cunoștință, că în baza deciziei No. G. 161/1936 a Judecătoriei mixte Târgul-Săucesc, în favoarea reclamantului Bajnok Eugen farmacist domiciliat în comuna Târgul-Săucesc repr. prin avocatul Dr. Solyom Miklós din Tg.-Săucesc pentru încasarea creanței de 4397 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Maiu 1936 orele 3 p. m., la fața locului în comuna Târgul-Săucesc, curtea 50 casei No. 15 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 10 pereche de cizme, 2 dulapuri de haine, 1 toaletă, 1 masă de mijloc rotundă, în valoare de 5800 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de strigare,
Tg.-Săucesc, la 4 Maiu 1936.

C. Popescu port. del.

No. G. 1849/3/1935.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin acesta publică, că în baza deciziei No. G. 1849/1935, a judecătoriei de ocol Covasna în favoarea reclamantului Barabas Ștefan repr. prin. avocat Dr. I. Băgya Covasna pentru încasarea creanței de 150 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 25 Mai 1936 orele 4 a. m. la fața locului în casa urmăritorilor fără număr unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: mobile de casa în valoare de 550 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare,
Covasna la 7 Mai 1936.

M. Nichita portarel delegat.

No. G. 2602/1937. corp. port.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta aduc la cunoștință publică, cumca în baza deciziei No. G. 2602/1936, al judecătoriei mixte din Tg.-Săucesc în favoarea urmăritorilor: Both Martin și soția sa din Debrețin—Ugaria, repr. prin avocatul Dr. Fekete Andrei din Tg.-Săucesc, pentru încasarea creanței de 5000 Lei capital și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 luna Iunie anul 1936, la orele 3 p. m., la locuința ai curtea urmăritei în comuna Belani, Casa No. 18., 2 vacii albe, 1 stănjîn lemne pt. foc., 1 dulap pentru haine, 1 canapea, 1 masa etc. în valoare de 4106 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare,
Târgul-Săucesc, la 9 Mai 1936

C. Popescu. port. del.

No. G. 1331/1934. exec.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1131/1934, a judecătoriei mixte Tg.-Săucesc în favoarea reclamantului Nagymihály Alexandru architect din Tg.-Săucesc, repr. prin avocatul Dr. Fekete Andrei din Târgul-Săucesc pentru încasarea creanței de 7.069 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 4 Iunie 1936 orele 3 p. m. la fața locului în locuința urmăritului în comuna Brețcu, Strada Garii No. fără visa-vis cu Gara Brețcu, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 vacă sură, 30 buc. oi, 1 căruța pentru cai, 1 căruța de economie, 1 porc, 1 pat cu culoare negru, 1 masă de scris negru, 1 oglinda de toalet negru, 1 noptiere negru, dulap de haine, în valoare de 13.750

In caz de nevoie sub prețul de estimare,
Târgul-Săucesc, la 6 Mai 1936.

C. Popescu port. del.

No. G. 2349/1936. exec.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat aduc la cunoștință publică, cumca în baza deciziei No. G. 2349/1936, al Judecătoriei mixte Târgul-Săucesc, în favoarea urmăritorului Dr. Fekete Andrei din Târgul-Săucesc, se fixează termen de licitație pe ziua de 5 luna Iunie anul 1936 la orele 3 p. m., la locuința și curtea urmăritei în comuna Turia, la Fața locului, la Drumul Mare, spre Balvanics, Casa No., unde se va vinde prin licitație publică judiciară: 1 cal murg, 1 cal sur, 1 canapea, 1 masa, 1 dulap de haine, 1 bufet cu sticla wtc., în valoare de 3150 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de strigare,
Dat. Târgul-Săucesc, la 7 Mai 1936.

C. Popescu port. del.

Megjelent az új menetrend
Kapható a KOVÁCS-hirlapirodában.